

7.2 Gediminaičių stulpai ir Jogailaičių kryžius

Gediminaičių stulpai – tai vienas svarbiausių ir seniausių Lietuvos valstybingumo simbolių. Pirmą kartą šio simbolio panaudojimas užfiksuotas 1397 m. Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Vytauto antspaude. **Jogailaičių kryžius** – tai vienas svarbiausių Lietuvos valstybingumo simbolių. Pirmą kartą dvigubas kryžius pavaizduotas ant Lietuvos kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Jogailos antspaudo 1386 m.

1. Perskaitykite tekstą apie Gediminaičių stulpų simbolį.

Prieš daugiau nei 600 metų, valdant kunigaikščiui Vytautui ir jo pusbroliui Jogailai, susiformavo pagrindiniai Lietuvos valstybės simboliai:

1. **VYTIS – LIETUVOS HERBAS;**
2. **GEDIMINAIČIŲ STULPAI;**
3. **JOGAILAIČIŲ DVIGUBAS KRYŽIUS.**

Apie Lietuvos herbą – Vytį – jau skaitėte pirmojoje pamokoje.

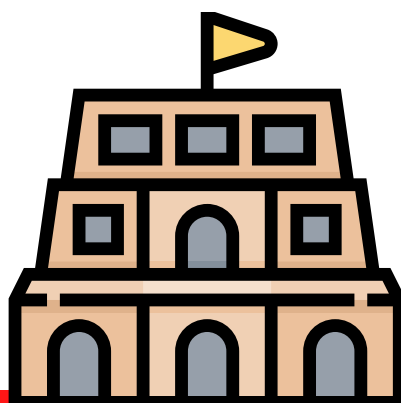
Antrasis simbolis – Gediminaičių stulpai.

Šis stulpų ženklas iš pradžių buvo naudojamas kaip Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto asmeninis simbolis arba antspaudas. Gediminaičių stulpai dažniausiai vaizduojami geltonos arba baltos spalvos raudono fono skyde.

Šiandieninėje Lietuvoje Gediminaičių stulpai – neatsiejamas valstybės simbolis. Jie vaizduojami ant įvairių valstybinių pastatų: bankų, tiltų, paminklų. Šį simbolį kaip savo vėliavą naudoja ir Lietuvos kariuomenė.

2. Atsakykite į klausimus:

- Prieš kiek metų (apytiksliai) Gediminaičių stulpai tapo vienu iš Lietuvos simbolių?
- Įvardykite, ant kokių objektų, daiktų galima atrasti pavaizduotus Gediminaičių stulpus.

3. Perskaitykite tekstą apie Jogailaičių kryžių.

Susipažinkime su dar vienu Lietuvos valstybės simboliu – Jogailaičių kryžiumi. Šis dvigubas geltonos arba auksinės spalvos kryžius vaizduojamas mėlyno fono skyde. Manoma, kad pirmiausia kryžių kaip savo antspaudą naudojo Lenkijos karalius Jogaila. Vėliau šį ženklą perėmė kiti valdovo broliai ir įpėdiniai. Laikui bėgant jis tapo Jogailaičių giminės herbu.

Šį simbolį lengvai atpažinsite, jeigu įdėmiau pažiūrėsite į Lietuvos herbą: jis pavaizduotas mėlyname raitelio skyde. Jogailaičių dvigubą kryžių kaip skiriamąjį ženklą naudoja Lietuvos kariuomenė, policija ir įvairios kitos valstybės institucijos. Šis simbolis puošia ir daugybę valstybinių ordinų ir medalių, skiriamų už nuopelnus Lietuvai.

4. Pasidomėkite, kur dar galima pamatyti, atrasti Lietuvos valstybės simbolius?

5. Tapkite tyrinėtojais ir atraskite Lietuvos simbolius, esančius jūsų gyvenamajame mieste ar vietovėje:

Gediminaičių stulpus;
Jogailaičių kryžių;
Lietuvos herbą – Vytį.

6. Parenkite trumpą pristatymą apie atrastus Lietuvos simbolius.

Kokį Lietuvos simbolį atradote?

Kur simbolis pavaizduotas (ant monetos, paminklo, vėliavos, namo...)?

Padarykite nuotrauką, kad matytųsi atrastasis simbolis.

Per pamoką vieni kitiems papasakokite, ką pavyko atrasti, parodykite nuotraukas.

